

JUSTYNA ZAJKO-CZOCHAŃSKA

<https://orcid.org/0000-0001-6414-8280>

Uniwersytet w Białymstoku / Instytut Studiów Kobietych (Polska)

University of Białystok / Institute of Women's Studies (Poland)

Sprawozdanie z I Seminarium Prezentacji Cyfrowej Kolekcji Historii Kobiet – cz. I

W dniu 6 czerwca 2023 r. w Bibliotece Uniwersyteckiej im. J. Giedroycia w Białymstoku odbyło się I Seminarium poświęcone Prezentacji Cyfrowej Kolekcji Historii Kobiet. W spotkaniu uczestniczyli m.in. pracownicy naukowcy Uniwersytetu w Białymstoku, przedstawiciele muzeów, archiwów oraz bibliotek, a także studenci i uczniowie szkół średnich.

Seminarium otworzyła prof. dr hab. Małgorzata Dajnowicz – Prezes Stowarzyszenia Instytutu Studiów Kobietych oraz kierownik Katedry Historii Kultury UwB. Gospodyni spotkania przywitała zgromadzonych gości, a także przedstawiła cele projektu „Otwarte Centrum wiedzy o historii kobiet” finansowanego ze środków Ministra Edukacji i Nauki w ramach Programu Nauka dla Społeczeństwa. Wśród wielu z nich wskazała m.in. upowszechnianie wiedzy o historii kobiet, promowanie badań humanistycznych w społeczeństwie oraz wkładu kobiet polskich w dzieje regionu, kraju, w kulturę, edukację, naukę, tradycję narodową, tożsamość oraz pamięć zbiorową Polaków. Prof. Dajnowicz zaprezentowała również kolekcje prywatne i ich znaczenie naukowe oraz popularyzacyjne. Szczególne podziękowania skierowała ku Pani Krystynie Hofman,

która przeznaczyła zasoby prywatne do digitalizacji na rzecz Kolekcji. Podkreśliła, że dzięki udostępnieniu tego typu zasobów materiały, które prawdopodobnie nigdy nie ujrzałyby światła dziennego, stają się ogólnodostępne dla społeczeństwa.

Jako kolejny głos zabrał dr hab. Piotr Chomik, prof. UwB, dyrektor Biblioteki Uniwersyteckiej im. J. Giedroycia w Białymstoku, prezentując rolę bibliotek w zmieniającym się świecie cyfrowym na przykładzie Podlaskiej Biblioteki Cyfrowej. Prelegent przybliżył także zasoby Cyfrowej Kolekcji Historii Kobiet jako materiału i cennego źródła do badań i popularyzacji historii nad dziejami i rolą kobiet w społeczeństwie polskim. Podkreślił również fakt, że Kolekcja jest elementem promowania nauki i humanistyki we współczesnym społeczeństwie zdominowanym przez dynamiczny rozwój technologii czy innowacyjne narzędzia o charakterze technicznym. Następne wystąpienie poświęcone było roli digitalizacji w upowszechnianiu nauki na przykładzie Kolekcji Historii Kobiet w Podlaskiej Bibliotece Cyfrowej. Autor referatu, mgr Wiesław Wróbel, skoncentrował się na procesie digitalizacji. Od strony praktycznej wyjaśnił uczestnikom spotkania, czym jest i na czym polega digitalizacja i publikowanie zasobów. Prelegent zwrócił uwagę m.in. na takie kwestie, jak stan prawny, parametry, jakość udostępnionych materiałów, czytelność oraz metadane dokumentu. Kolejny wykład wygłosił dr hab. Adam Miodowski, prof. UwB, pt. *Maria Kolendo, cz. I. Zasób i jego znaczenie w badaniach historii kobiet i ich upowszechniania*. Referent na wstępie zwrócił uwagę na niezwykle istotne znaczenie przydatności Podlaskiej Biblioteki Cyfrowej i umieszczonego w nim Archiwum Historii Kobiet dla studentów i uczniów klas o profilu humanistycznym w poszukiwaniu informacji o interesujących i inspirujących osobach. Jako przykład wskazał niezwykle postać, pedagoga, białostoczanekę Marię Kolendo. Opowiedział o jej życiu, tajnej pracy oświatowej, działalności edukacyjnej na podstawie materiałów umieszczonych w kolekcji. Zdigitalizowane i udostępnione w ramach projektu dokumenty prywatne, dyplomy, świadectwa, materiały związane z przebiegiem pracy zawodowej, referaty czy wspomnienia tworzą niezwykle cenne źródło badań nad historią życia Marii Kolendo. Ostatni referat wygłoszony przez dr Edytę Bezzubik poświęcony był prezentacji zasobu, metodyki i technik korzystania. Referentka wskazała, że Kolekcja Historii Kobiet jest jedną z jedenastu kolekcji, jakie znajdują się w Podlaskiej Bibliote-

ce Cyfrowej, a także omówiła sposoby jej przeszukiwania. Wskazała na dwie podkolekcje, tj. *Otwarte centrum wiedzy o historii Polek* oraz *Polskie kobiety w tożsamości społecznej*, które z kolei składają się z kolekcji podrzędnych, takich jak: *Tygodnik Suwalski*, *Kolekcja rozproszona Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków*, *Prywatna kolekcja dokumentów Krystyny Hoffman*, *Liga Kobiet w pamięci Społecznej*, *Biuletyn Informacyjny Stowarzyszenia Kobiet z Problemem Onkologicznym* i inne. Prelegentka omówiła również istotne z punktu widzenia czytelnika elementy kolekcji dotyczące opisu, daty wydania, typu zasobu, słów kluczowych, miejsca wydania dokumentu czy lokalizacji oryginału.

Ostatnim elementem spotkania była dyskusja, w której udział wzięli zaproszeni eksperci, przedstawiciele instytucji zewnętrznych, reprezentanci samorządu oraz społeczność akademicka. Na zakończenie prof. Małgorzata Dajnowicz podkreśliła, że prace nad poszerzaniem obu kolekcji nadal trwają, by ich zasób był coraz szerszy.